

Wie wat bewaart, heeft wat

Als kind spaarde ik postzegels. Mijn broer spaarde sigarenbandjes. Voor allebei had je albums waar je ze in kon plakken. Sigarenbandjes heb je bijna niet meer en bij de postzegels is het zo langzamerhand een tamelijk onoverzichtelijke zaak geworden. In het eeuwenoude gebouw De Hoofdwacht, de residentie van de Historische Vereniging Haarlem, aan de Grote Markt, bevindt zich een eeuwenoude schatkist met een geheim slot erop. Het sleutelgat zit op een plek die niemand gemakkelijk raadt. In die kist zitten allerlei verzamelingen. Bijvoorbeeld van suikerzakjes, sigarenbandjes, een bakje met oude pijpenkoppen, merklappen. Die kist is zo ingericht door de Werkgroep Jeugd, ofwel de 'Jonge Muggen', van de Historische Vereniging Haarlem. Deze werkgroep betreft kinderen van Haarlemse basisscholen bij historisch getinte projecten, activiteiten die kinderen bewust maken van historie in samenhang met de tijd waarin zij leven, van hun omgeving. Majorie Vroom, bestuurslid van de Vereniging Haarlem, heeft daarin in 2002 het voortouw genomen. Zij heeft ook anderen binnen en buiten de Vereniging enthousiast weten te krijgen. En in de loop der jaren hebben de activiteiten van de Werkgroep Jeugd zich zo sterk ontwikkeld, dat scholen als het ware in de rij staan om mee te mogen doen. En in 2009 werd de Werkgroep Jeugd zelfs geëerd met de Hollandprijs, toegekend door de Historische Vereniging Holland. Deze prijs

Kinderen vol overgave bezig met 'Wat zit er allemaal in die doos'.

FOTO WERKGR. JEUGD, VER. HAERLEM

gaat elk jaar naar een historische vereniging die zich op een bepaald gebied van andere onderscheidt. De Haarlemse Werkgroep Jeugd kreeg de prijs voor het project 'Wie wat bewaart, heeft wat'. Dat heeft de groep 350 euro opgeleverd.

Wat gebeurt er dan zo allemaal vanuit die Werkgroep Jeugd van de Vereniging Haarlem voor de jeugd? Neem nou dat project 'Wie wat bewaart, heeft wat'. Dat is een unieke activiteit die kinderen kennis laat maken met allerhande erfgoed, zoals archeologie, kunst, geschiedenis en monumenten in de stad. Het project is bedoeld voor leerlingen een hele school, met één gezamenlijk thema: bewaren. Immers, alleen doordat er dingen van

vroeger bewaard zijn gebleven, kunnen we aan de weet komen hoe het in andere tijden toeging. Ofwel: zonder verleden, geen heden. Bij het project zijn diverse instellingen op erfgoed gebied betrokken, zoals bijvoorbeeld het Frans Halsmuseum, Teylers Museum, de Grote of Sint Bavokerk. Wat gebeurt er dan zo allemaal vanuit de Vereniging Haarlem voor de jeugd? Als Majorie Vroom daarover met haar aanstekelijke geestdrift begint te vertellen, blijkt al gauw hoe divers dat is en hoe gretig de Haarlemse scholietjes daar op ingaan. 'Wie wat bewaart' wordt gedurende het hele schooljaar aangeboden aan de basisscholen van Haarlem en omstreken. Voor het luttele bedrag van 65 euro (inclusief

btw) per groep, krijgt de school lesmateriaal aangeboden en ook toegang tot musea, de Grote Kerk en andere erfgoedinstellingen. Er wordt professionele begeleiding bij geleverd of een duidelijke instructie waarmee een docent zelf de les in de instelling kan geven. De scholen krijgen een leskist waar acht laatjes in zitten. De nummers op die laatjes horen bij de erfgoedinstelling die meedoet. Elke instelling heeft daarvoor z'n eigen materiaal geleverd.

Majorie Vroom vertelt hoe het in 2002 begon met één school, de Bos en Vaartschool: „De Werkgroep Jeugd had eerder wat activiteiten ontplooid, zoals een boottocht voor kinderen en een tekensessie met striptekenaar Joost Swarte.

Maar er kwamen jammer genoeg maar weinig kinderen op af. Enkele enthousiaste medewerkers, zoals David Beekhuis, Ronald van Eden en Bernadette van Beijeren besloten de Werkgroep nieuw leven in te blazen. Zo ontstond de suggestie het eens via scholen te proberen met een compleet op maat gesneden programma. We kwamen met vijf activiteiten: De Tachtigjarige Oorlog, De Tweede Wereldoorlog, de Boekdrukkunst, de Grote of Sint Bavokerk en Haarlem als Sportstad. En dat lukte. We begonnen met de Bos en Vaartschool. Er was toen juist een tentoonstelling over Pim Mulier in het Historisch Museum Haarlem en sportverslaggever Mart Smeets en schaatskoningin Yvonne van Gennep kwamen uitleg geven. Het werd een succes.”

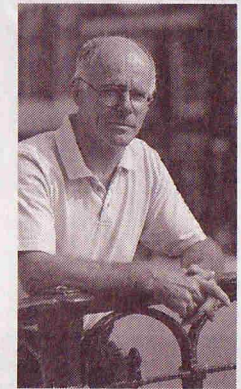
En het succes kreeg een goed vervolg. Het groeide langzaam maar heel zeker: elk jaar kwamen er meer scholen bij. Majorie Vroom: „Dit is vet cool! Riepen de leerlingen.”

Er werden allerlei mensen van buiten bij de activiteiten betrokken. Zo kwam jeugdboekenschrijver Bies van Ede vertellen over de Tachtigjarige Oorlog, waarbij hij de kinderen meenam naar het Archeologisch Museum. Freddy Overstege, verzetsvriendin van Hannie Schaft en Truus Menger, liet de kinderen ademloos luisteren naar haar belevenissen uit de Tweede Wereldoorlog.

Majorie Vroom: „Heel belangrijk bij dit alles is dat er nu een erfgoedcoalitie is ontstaan, die een samenwerking voor ons

garandeert. Daarin doen mee Teylers Museum, Frans Halsmuseum, Museum Het Dolhuys, het Archeologisch Museum, Historisch Museum Haarlem, Noord-Hollands Archief, de Stadsbibliotheek en de Historische Vereniging Haarlem. Maar alles wat we doen heeft natuurlijk ook met geld te maken. Je moet het voor de scholen niet te duur maken. Het programma 'Wie wat bewaart, heeft wat' wordt mogelijk door die Coalitie Cultureel Erfgoed Haarlem. Maar het wordt mede mogelijk gemaakt door financiële bijdragen van het Cultuurstimuleringsfonds gemeente Haarlem, de Mondriaan Stichting, het Prins Bernhard Cultuurfonds, de J.C. Ruigrok Stichting en het VSBfonds. Zonder die bijdragen zou het allemaal niet kunnen.”

Wilt u meer weten over die enthousiaste Werkgroep Jeugd, kijk dan op www.wie-wat-bewaartheeftwat.nl.

Ko van Leeuwen